

maal. Jeg tror derigjennem paa ingen Maade at komme i Strid med, hvad jeg tidligere og ogsaa i Gaar har udtalt, nemlig at enhver Behandling af disse Forslag bør være saglig; men jeg kan jo ikke negte, at jeg under Tiden har hørt en Benyttelse af Ordet „saglig“, der i høi Grad har forbausset mig, og den høie Regjering, som virkelig ogsaa er Skjld i, at vi have faaet det smukt klingende Ord „Forsvarssagen“, har ogsaa fundet denne „Fortolkning“ af Ordet „saglig“. Naar vi tage ganske rolig paa dette Ord, vil det vise sig, at det betyder noget langt mindre stort, end man har tænkt sig derved. Særlig betyder, at de Grunde, der gives for en Sags Behandling, ere hentede fra den selv og ikke fra udenfor liggende Motiver; det betyder ikke en Smule andet. Det betyder ikke, at der kommer Noget ud af Sagen. Jeg maa maasse gjentage det, ogsaa fordi den høitærende Krigsminister synes, at forverle „saglig Behandling“ med en Behandling, der afføder Lovforslag. Den saglige Behandling kan ogsaa afføde Forkastelsen af Lovforslag; den behøver i alle Tilfælde ikke at afføde flere Udgifter; den kan muligvis føre til, at vi fik færre Udgifter. Ganske vist tror jeg ikke, at vi hurtig naae til nogen Enighed med den høitærende Regjering om denne Side af Sagen; men der vil jeg dog tillade mig at udtale, at jeg tror, at baade Oppositionen og ogsaa store Kredse udenfor Oppositionen ere begyndte at komme til at se, hvad jeg vil kalde mere profaant paa Forsvarssagen, og til at forstaa, at der ogsaa her er uidsmuglet, om jeg saa maa sige, Forestillinger, som ikke høre nogetsteds hjemme. Vi have vænnet os saadan til de Talemaader, der fra den høie Regjering's Benner ere komne Landet over gennem Agitationen — for Resten ogsaa gennem den militære Agitation — at vi saadan halvt om halvt alle ere gaaede over til at gjentage, at her burde der nødvendigvis gjøres Noget. Men det er jo aabenbart slet ikke noget Dogme, man skal gaa ud fra. Det kan jo gjerne være, at der nødvendigvis burde siges Stop og ikke gjøres Mere, og at endog Noget maatte affattes, dette er ogsaa tænkeligt. Altsaa denne hele Beretning hører ingen Steder hjemme. Men det, jeg gjerne vilde udtale navnlig overfor Oppositionen — og da jeg regner mig selv med til Oppositionen, saa har jeg Lov at bebrejde ogsaa mig selv det — er, at vi have været for godtroende lige overfor de militære Ministre hidtil. Vi have ment, at naar vi indrømmede: Ja, der bør gjøres Noget, lad os saa blot blive enige om, hvad

der skal gjøres, vi da kunde opnaa, at disse ærede Ministre gif ind paa en virkelig grundlovs-mæssig Forhandling om Sagen, en saadan Forhandling som den, man fører mellem Mand og Mand, hvor man ikke gjør Noget, før man er bleven enig om, hvad der skal gjøres. Vi have troet, at man, som man siger kunde faae vore Modstandere i Tale, naar vi indrømmede: Noget skal der gjøres, lad os blot faae at vide, hvad det er. Men det har vist sig, at det ikke har haft denne Virkning. Evertimod, man har med Tathemmighed accepteret vore Udtalelser, at der skulde gjøres Noget, men saa saat: Men naar saa I ikke gøre det, maa vi jo gjøre det; I har jo selv saat, at Noget maa der gjøres! Det have vi seet er den Maade, hvorpaa de have optaget den oppositionelle Godmodighed, og derfor tror jeg, det er blevet nødvendigt, at Oppositionen udtrykker sig noget klarere og bestemtere med Hensyn til de militære Forslag. Vi overlade til de Herrer selv de store, vakklingende Talemaader, deres Begejstring for den Sag, som vi ikke ere begejstrede for, og deres Tro paa, at der absolut skal komme Noget ud af det. Vort Standpunkt er at se paa Sagen, som den skal ses paa, og som den fortjener at ses paa i Forhold til Landet, og der skal saa ses paa den ikke blot politisk og militært, men ogsaa og først og fremmest økonomisk, i Forhold til dens Betydning og til den Konflikt, vi staa i. Jeg har udtalt, og jeg staa bestemt paa, at jeg betragter Forsvarsbestræbelserne her i Landet, de store Fordringer til Krigsudgifter og Militærudgifter som Hovedgrunden, baade til, at Konfliktten begynde, og ogsaa til, at den bliver ved. Der var i Fjor et Dieblit, hvor det saae ud til, som der fra Regjeringens Side selv var kommet en Erkjendelse af, at det var der, Ulykken laa, og at man, naar man virkelig vilde Fred, maatte sige Stop paa dette Omraade. Det er den Finantslov, som den høitærende Finantsminister forelagde i Fjor, som giver mig Grund til at udtale dette, en Finantslov, hvori der ikke fandtes militære Udgifter til Kjøbenhavns Befæstning, ikke engang til den midlertidige Befæstning af Kjøbenhavn. En saadan Finantslov kunde ikke forstaaes anderledes end som en Erkjendelse af, at Regjeringen ikke ønskede, at de militære Udgifter skulde være Hindringen for en Forstaelse mellem Thingene. Nu er det en bekjendt Ting — hvad der for Resten ikke har undret mig — at den høie Regjering her ikke har haft den Magt over sine Benner inde i Landet, som var ønskelig. Det er gaaet her som saa mange Gange før, at Bennerne have taget Tæten, og at Re-